

นโยบายทางเศรษฐกิจไทยหลังเลือกตั้ง พ.ศ. 2566

สมยศ สืบจากดี

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

Somyotpanpru@gmail.com

บทคัดย่อ

การคาดการณ์นโยบายทางเศรษฐกิจของประเทศไทยภายหลังการเลือกตั้ง พ.ศ. 2566 โดยใช้ข้อมูลของสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและการเมืองระหว่างประเทศและภายในประเทศมาวิเคราะห์ โดยปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อนโยบายทางเศรษฐกิจหลังเลือกตั้งสามารถแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ 1) ปัจจัยภายนอก ได้แก่ จากสถานการณ์เงินเฟ้อที่ยังสูงและปัญหาความเชื่อมั่นต่อระบบสถาบันการเงิน และการเติบโตของเศรษฐกิจจีนที่ยังต้องติดตามทำให้นโยบายเศรษฐกิจ ในกรณีของนโยบายการเงินของไทยยังเป็นการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยเพื่อจัดการกับปัญหาเงินเฟ้อ การดำเนินนโยบายการเงินแบบเข้มงวดเพื่อตั้งรับกับความผันผวนที่อาจเกิดขึ้นจากปัญหาสถาบันการเงิน และการรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนไม่ให้แข็งค่าจนกระทบต่อการส่งออก นอกจากนี้ความขัดแย้งระหว่างรัสเซียกับยูเครนและประเทศที่ส่งผลให้สถานการณ์ทางเศรษฐกิจโลกอยู่ในภาวะของการเติบโตที่อยู่ในระดับต่ำ แม้ข้อดีของความขัดแย้งจะทำให้อัตราเงินเฟ้อจะไม่เพิ่มสูงขึ้นมากนัก แต่นโยบายการคลังหลังเลือกตั้งต้องเป็นไปในทิศทางของการกระตุ้นเศรษฐกิจเพื่อสนองต่อสถานะเศรษฐกิจชะลอตัว และ 2) ปัจจัยภายใน คือ นโยบายหาเสียงของพรรคการเมืองและสถานการณ์ทางเศรษฐกิจของไทยทำให้นโยบายเศรษฐกิจหลังเลือกตั้งเป็นไปได้ว่า นโยบายการหารายภาครัฐได้ยังไม่ชัดเจน นโยบายหาเสียงที่นำไปสู่การใช้จ่ายภาครัฐที่สูงขึ้น มีนโยบายที่สร้างรายจ่ายภาครัฐที่ไม่ได้เพิ่มทุนประสิทธิภาพในการผลิต แต่ประเด็นสำคัญ คือ นโยบายหาเสียงจะนำไปสู่การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียวจะเป็นที่รัฐบาลจะให้ความสำคัญเป็นพิเศษ ขณะที่นโยบายการจัดการทรัพยากรยังไม่แตกต่างจากที่ผ่านมา คือ การจัดสรรทรัพยากรสาธารณะให้กับประชาชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ดิน มีความพยายามแก้ปัญหาหนี้ของประชาชนแต่ไม่มีการระบุถึงนโยบายว่าจะจัดการกับปัญหาหนี้สาธารณะอย่างไร และเมื่อร่วมกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจเรื่องปัจจัยทางด้านการคลัง ด้านการส่งออกและการท่องเที่ยวทำให้นโยบายเศรษฐกิจหลังเลือกตั้งในส่วนของการคลังหลังเลือกตั้งจะอยู่ในลักษณะของการขาดดุลงบประมาณต่อไป

คำสำคัญ: นโยบายเศรษฐกิจ นโยบายพรรคการเมือง สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ ภูมิรัฐศาสตร์

Thailand Economic Policy After Election 2023

Somyot Seubjakdee

Department of Public Administration Nakhon Pathom Rajabhat University

Somyotpanpru@gmail.com

Abstract

Forecasting the economic policy of the Thai state after the 2023 election involves analyzing data from international and domestic economic and political situations. Factors that affect post-election economic policy can be divided into two parts: external factors and internal factors. External factors include high inflation, confidence in the financial institution system, and the growth of the Chinese economy, which still needs monitoring. These factors influence Thailand's monetary policy, potentially leading to an increase in interest rates to manage inflation and the implementation of a strict monetary policy to address volatility that may arise from financial institution problems. Moreover, it aims to maintain the exchange rate without appreciating to an extent that affects exports. The conflict between Russia and Ukraine and other countries has resulted in a global economic situation marked by low growth. Although the conflict's advantages may limit inflation, post-election fiscal policy needs to focus on economic stimulus to address the economic slowdown. Internal factors consist of political party campaign policies and Thailand's economic situation, both of which shape post-election economic policies. The government's revenue-generating policy remains unclear, and campaign policies could lead to higher government spending. While some policies may generate government expenditures without increasing production efficiency, there is an emphasis on promoting small and medium enterprises, bio-economy, circular economy, and the green economy as the government's priorities. Resource management policies continue to allocate public resources, especially land, to the people. Efforts are being made to address the public debt problem, although a specific policy to tackle it has not been outlined. When combined with the economic situation, fiscal factors such as exports and tourism suggest that post-election economic policy and post-election fiscal policy may result in a budget deficit.

Keywords: Economic policy, Political party policy, Economic situation, Geopolitics

1. บทนำ

ผลที่ตามมาหลังจากการเลือกตั้งในวันอาทิตย์ที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2566 คือ การจัดตั้งรัฐบาลที่จะเข้ามาบริหารประเทศและถูกคาดหวังเป็นอย่างสูงจากประชาชนว่าจะเข้ามาช่วยให้คุณภาพชีวิตของประชาชนดีกว่าที่ผ่านมาโดยเฉพาะอย่างยิ่งการแก้ปัญหาเรื่องรายได้และค่าครองชีพของประชาชนที่เป็นส่วนสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิต อย่างไรก็ตาม การเข้าสู่สภาวะการถดถอยทางเศรษฐกิจ (recession) ในปี พ.ศ. 2565 และปี พ.ศ. 2566 อันเป็นผลมาจากปัจจัยภายนอก ได้แก่

1) การต่อสู้กับภาวะเงินเฟ้อของสหรัฐอเมริกา 2) ผลกระทบในเรื่องความเชื่อมั่นของสถาบันทางการเงินที่เกิดขึ้นทั้งในสหรัฐอเมริกาและยุโรป 3) สภาวะทางเศรษฐกิจของจีนที่ยังอยู่ในภาวะที่ไม่แน่นอน และ 4) ปัญหาทางภูมิรัฐศาสตร์ที่นำไปสู่การแบ่งขั้วของความขัดแย้งระหว่างประเทศอันเนื่องมาจากความขัดแย้งระหว่างรัสเซียกับยูเครน ทั้ง 4 ปัจจัยที่เป็นปัจจัยภายนอกที่รัฐไทยไม่สามารถควบคุมได้แต่นำไปสู่ผลกระทบทางเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ยังมีปัจจัยภายในประเทศ ได้แก่ ปัจจัยทางการเมืองและปัจจัยทางเศรษฐกิจที่จะส่งผลกระทบต่อนโยบายเศรษฐกิจไทยหลังเลือกตั้ง พ.ศ. 2566

2. ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจ

2.1 การต่อสู้กับภาวะเงินเฟ้อของสหรัฐอเมริกา : ปัญหาสำคัญทางเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกาในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา รวมถึงอาจจะต่อเนื่องไปถึงปี พ.ศ. 2567 คือ ปัญหาของอัตราเงินเฟ้อที่ธนาคารกลางสหรัฐอเมริกา (FED) ประกาศในเดือนมิถุนายน อยู่ระดับร้อยละ 8.6 ซึ่งถือเป็นอัตราเงินเฟ้อที่สูงที่สุดในรอบ 40 ปี ของสหรัฐอเมริกา [1] และนำไปสู่การประกาศใช้นโยบายทางการเงินเพื่อต่อสู้กับสถานการณ์เงินเฟ้อ คือ การปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายอย่างต่อเนื่องระหว่างปี พ.ศ. 2565-2566 โดย ณ สิ้นปี พ.ศ. 2565 อัตราดอกเบี้ยนโยบายของสหรัฐอเมริกาปรับขึ้นไปอยู่ที่ ร้อยละ 4.25-4.50 [2] และ ในวันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2566 ธนาคารกลางสหรัฐอเมริกาได้ปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยอีกร้อยละ 0.50 ซึ่งเป็นการขึ้นดอกเบี้ยครั้งที่ 9 นับตั้งแต่ พ.ศ. 2565 ทำให้ดอกเบี้ยนโยบายของสหรัฐฯ ขึ้นมาที่ระดับร้อยละ 4.75-5.00 [3] เพื่อจัดการระดับเงินเฟ้อที่สูงที่สุดในรอบ 40 ปี และทำให้เกิดการไหลกลับของเงินเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจสหรัฐอเมริกาและเกิดการชะลอตัวของเศรษฐกิจในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก และการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยจะเกิดขึ้นต่อเนื่องไปถึงปี พ.ศ. 2567 เป็นอย่างน้อย เพราะอัตราเงินเฟ้อเป้าหมายที่ธนาคารกลางสหรัฐอเมริกาดังใจควบคุมให้ได้ คือ อยู่ที่ระดับร้อยละ 2 [4] ขณะที่อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานของสหรัฐอเมริกาในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2566 ยังอยู่ที่ระดับร้อยละ 5.6 [5] ซึ่งยังอยู่ห่างจากระดับเงินเฟ้อเป้าหมายอยู่มาก และถือเป็นปัจจัยสำคัญต่อสถานการณ์ทางเศรษฐกิจของไทย

2.2 ผลกระทบในเรื่องความเชื่อมั่นของสถาบันทางการเงินที่เกิดขึ้นในสหรัฐอเมริกาและยุโรป : ในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2566 มีเหตุการณ์สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นต่อภาคการเงินการธนาคารเกิดขึ้นทั้งในสหรัฐอเมริกาและในยุโรป กล่าวคือ ในสหรัฐอเมริกาเกิดปรากฏการณ์ที่ประชาชนเกิดความไม่เชื่อมั่นต่อธนาคารพาณิชย์ที่ตนมีเงินฝากอยู่ จนทำให้ประชาชนจำนวนมากถอนเงินฝากพร้อม ๆ กัน จนทำให้ซิลิคอนวัลเลย์แบงก์ (Silicon Valley Bank: SVB) ที่เป็นธนาคารที่ให้บริการกับธุรกิจสร้างใหม่ (startup) ต้องยุติกิจการ นอกจากนี้ยังมีธนาคารอื่นอีก คือ ธนาคารซิลเวอร์เกตแบงก์ (Silvergate Bank) และธนาคารซิกเนเจอร์แบงก์ (Signature Bank) ที่ต้องยุติกิจการในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2566 เช่นกัน [6] จาก ส่วนในกรณีของยุโรป ธนาคารเครดิตสวิส (Credit Suisse) ที่เป็นธนาคารของสวิตเซอร์แลนด์ที่ดำเนินกิจการมาเป็นเวลานานมากกว่า 160 ปี และประสบปัญหาที่ลูกค้าของธนาคารจำนวนมากขาดความเชื่อมั่นและถอนทรัพย์สินของตนพร้อมกัน ๆ ในระยะเวลาอันสั้น และทำให้ธนาคารไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้จนถูกซื้อไปโดยธนาคารยูบีเอส (UBS Bank) ไปในที่สุด [7] ซึ่งแม้ว่าธนาคารกลางของทั้งสหรัฐอเมริกาและสวิตเซอร์แลนด์จะพยายามสร้างความเชื่อมั่นผ่านการรับประกันเงินฝากตลอดจนการให้เงินช่วยเหลือธนาคารที่ประสบปัญหาเพื่อไม่ให้ระบบธนาคารทั้งระบบได้รับผลกระทบแต่ผลที่ตามมาจากปัญหาความไม่เชื่อมั่นของระบบธนาคารที่เกิดขึ้นย่อมนำไปสู่การใช้นโยบายการเงินที่เข้มงวดยิ่งขึ้นของทั้งธนาคารพาณิชย์ในการปล่อยสินเชื่อให้กับประชาชน และธุรกิจและนโยบายที่เข้มงวดของธนาคารกลางที่จะเข้าไปจัดการกับภาคการเงินการธนาคารของตนซึ่งจะนำไปสู่ภาวะการถดถอยทางเศรษฐกิจเพิ่มเติมจากการชะลอตัวทางเศรษฐกิจเดิมอันเป็นผลจากการใช้นโยบายทางการเงินที่เข้มงวดและอัตราดอกเบี้ยที่สูง

2.3 สภาวะทางเศรษฐกิจของจีนที่ยังอยู่ในภาวะที่ไม่แน่นอน : รายงานข้อมูลทางเศรษฐกิจของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนจีนที่เป็นประเทศที่มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับที่ 2 ของโลกรองจากสหรัฐอเมริกาโดยข้อมูลในปี

พ.ศ. 2564 ที่จีนมีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross domestic product: GDP) ที่ 17 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐฯ [8] และด้วยขนาดเศรษฐกิจขนาดใหญ่ของจีน การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในประเทศจะส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ทางเศรษฐกิจโลกเป็นอย่างมากทั้งในฐานะตลาดของผู้บริโภคขนาดใหญ่ ฐานการผลิตขนาดใหญ่ รวมถึงผู้ให้เงินกู้กับอีกหลายประเทศในโลกอีกด้วย ซึ่งจากข้อมูล GDP ของจีนในปี พ.ศ. 2565 เติบโตเพียงร้อยละ 3 จากเป้าหมายที่ตั้งไว้ที่ร้อยละ 5 [9] ซึ่งเป็นผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่เกิดขึ้นก่อนหน้านี้ และจากนโยบายโควิดเป็นศูนย์ (zero covid) และการเปิดประเทศของจีนในเดือนมกราคม พ.ศ. 2566 ถือเป็นประเด็นสำคัญทางเศรษฐกิจที่ทั่วโลกให้ความสนใจและเป็นประเด็นสำคัญของการเติบโตของเศรษฐกิจโลกในระยะที่กำลังจะมาถึง ซึ่งจากข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในช่วงไตรมาสที่ 1 ของ พ.ศ. 2566 พบว่ามีการขยายตัวร้อยละ 4.5 ซึ่งสูงกว่าที่คาดการณ์จากผลของการบริโภคปริมาณการขายสินค้าอุปโภคบริโภคเพิ่มสูงขึ้น [10] อย่างไรก็ตาม ความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจของจีนก็ยังมีอยู่สูงจากสถานการณ์เงินเฟ้อในต่างประเทศ อุปสงค์ต่อสินค้าจีนที่ยังไม่แน่นอน กลุ่มเศรษฐกิจหลักของโลกที่ยังมีปัญหาด้านเศรษฐกิจตกต่ำ ความขัดแย้งระหว่างประเทศ และความขัดแย้งทางการค้าระหว่างประเทศระหว่างจีนกับประเทศอื่น [11]

2.4 ปัญหาทางภูมิรัฐศาสตร์ที่นำไปสู่การแบ่งขั้วของความขัดแย้งระหว่างรัสเซียกับยูเครน : การทำสงครามรอบใหม่ระหว่างรัสเซียกับยูเครนที่เริ่มต้นในช่วงปลายเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565 ที่นอกจากจะส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนของทั้ง 2 ฝ่ายแล้ว ได้ส่งผลกระทบในทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นทั่วโลกจากมาตรการระหว่างประเทศที่ตามมาของประเทศที่ไม่เห็นด้วยกับการกระทำดังกล่าวของรัสเซีย ได้แก่ การจำกัดการเข้าถึงแหล่งเงินของรัสเซีย การระงับการนำเข้าน้ำมันและก๊าซธรรมชาติจากรัสเซีย การจำกัดสิทธิของบุคคลที่มีความใกล้ชิดกับรัฐบาลรัสเซีย การห้ามนำเข้าสินค้าจากรัสเซียและห้ามส่งออกสินค้าบางชนิดจากรัสเซีย การเก็บภาษีสินค้าที่ถูกส่งออกจากรัสเซีย [12] และแนวโน้มของมาตรการที่นานาชาติที่มีต่อรัสเซียจะรุนแรงเพิ่มมากขึ้น และเมื่อเวลาผ่านไปความขัดแย้งที่ยาวนานได้นำไปสู่ความตึงเครียดทางการเมืองที่มากยิ่งขึ้นจากการให้การสนับสนุนอาวุธของสหรัฐอเมริกาและยุโรปต่อยูเครนเพื่อใช้ในการต่อสู้กับรัสเซียที่ยังดำเนินการอย่างต่อเนื่อง การเข้าเป็นสมาชิกองค์การสนธิสัญญาแอตแลนติกเหนือ (North Atlantic Treaty Organization : NATO) ของฟินแลนด์ที่มีพรมแดนติดกับรัสเซียในเดือนเมษายน พ.ศ. 2566 ยิ่งสร้างความตระหนักของรัสเซียถึงการถูกคุกคามที่มากยิ่งขึ้นและทำให้ความขัดแย้งระหว่างรัสเซียกับคู่ขัดแย้งทั้งยูเครนและประเทศที่ให้การสนับสนุนยังไม่มีแนวโน้มว่าจะคลี่คลายไปในระยะเวลาอันสั้น ดังนั้น ประเด็นราคาน้ำมันและก๊าซธรรมชาติที่รัสเซียถือเป็นประเทศผู้ส่งออกรายสำคัญจะยังมีความไม่แน่นอนต่อไป และปัญหาทางภูมิรัฐศาสตร์ที่กล่าวมานี้พร้อมที่จะผลักดันให้ทั้งราคาน้ำมันและอัตราเงินเฟ้อเพิ่มสูงขึ้นได้ตลอดเวลา แม้สถานการณ์ในภาพรวมอาจทำให้เศรษฐกิจโลกชะลอตัวต่อไป และการพยายามขึ้นอัตราดอกเบี้ยเพื่อจัดการกับเงินเฟ้อยังอาจจะต้องดำเนินการต่อไปอีกซึ่งจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโลกในช่วงเวลาที่เหลืออยู่ของ พ.ศ. 2566 จนถึง พ.ศ. 2567

จากปัจจัยภายนอกที่ส่งผลการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจไม่ว่าจะเป็นการต่อสู้กับภาวะเงินเฟ้อของสหรัฐอเมริกา ผลกระทบในเรื่องความเชื่อมั่นของสถาบันทางการเงินที่เกิดขึ้นในสหรัฐอเมริกาและยุโรป สภาวะทางเศรษฐกิจของจีนที่ยังอยู่ในภาวะที่ไม่แน่นอน และปัญหาทางภูมิรัฐศาสตร์ที่นำไปสู่การแบ่งขั้วของความขัดแย้งระหว่างรัสเซียกับยูเครน จึงนำไปสู่การคาดการณ์ต่อสภาวะทางเศรษฐกิจของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund : IMF) ในเดือนเมษายน พ.ศ. 2566 ว่าการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกในช่วง 5 ปีข้างหน้าจะอยู่ที่ระดับร้อยละ 3 ซึ่งเป็นตัวเลขคาดการณ์การขยายตัวของเศรษฐกิจโลกในระยะกลางที่ต่ำสุดในรอบกว่า 30 ปี โดยการคาดการณ์การขยายตัวของเศรษฐกิจโลกใน พ.ศ. 2566 อยู่ที่ระดับร้อยละ 2.8 และ พ.ศ. 2567 ที่ระดับร้อยละ 3 โดยเศรษฐกิจสหรัฐจะมีการขยายตัวในปี พ.ศ. 2566 ที่ร้อยละ 1.6 เศรษฐกิจยุโรปขยายตัวที่ร้อยละ 0.8 เศรษฐกิจจีนขยายตัวร้อยละ 5.2 เศรษฐกิจอินเดียขยายตัวร้อยละ 5.9 และเศรษฐกิจรัสเซียขยายตัวร้อยละ 0.7 [13] ขณะที่ในเดือนเมษายน พ.ศ. 2566 สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลังประมาณ

การเศรษฐกิจไทยว่าจะขยายตัวร้อยละ 3.6 ใน พ.ศ. 2566 จากเดิมที่ขยายตัวร้อยละ 2.6 ปี พ.ศ. 2565 จากผลของการเพิ่มขึ้นของการท่องเที่ยวและการบริโภคของภาคเอกชน [14]

3. ปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อการดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจ

3.1 ปัจจัยทางการเมือง : ปัจจัยทางการเมืองถือเป็นประเด็นสำคัญที่สุดเรื่องหนึ่งต่อการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจในอนาคต และจะสืบเนื่องต่อไปอีกหลายปี โดยในวันที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2566 จะมีการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการจัดตั้งรัฐบาลโดยการเลือกตั้งครั้งนี้มีพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อจำนวน 67 พรรคการเมือง [15] ซึ่งผลการเลือกตั้งอย่างเป็นทางการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ประกาศ ณ วันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2566 เป็นดังนี้ [16]

ตารางที่ 1 ผลการเลือกตั้งอย่างเป็นทางการ

อันดับ	พรรค	ส.ส. (คน)	อันดับ	พรรค	ส.ส. (คน)	อันดับ	พรรค	ส.ส. (คน)	อันดับ	พรรค	ส.ส. (คน)
1	ก้าวไกล	151	6	ประชาธิปไตย	25	11	ชาติพัฒนา กล้า	2	16	เป็นธรรม	1
2	เพื่อไทย	141	7	ชาติไทย พัฒนา	10	12	เสรีรวมไทย	1	17	พลังสังคม ใหม่	1
3	ภูมิใจไทย	71	8	ประชาชาติ	9	13	ประชาธิปไตย ใหม่	1	18	ครูไทยเพื่อ ประชาชน	1
4	พลัง ประชารัฐ	40	9	ไทยสร้าง ไทย	6	14	ใหม่	1			
5	รวมไทย สร้างชาติ	36	10	เพื่อไทยรวม พลัง	2	15	ท้องที่ไทย	1			

การเลือกตั้งนำมาสู่การแถลงความร่วมมือของพรรคการเมืองที่จะเป็นแกนนำจัดตั้งรัฐบาลในวันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2566 ประกอบด้วยพรรคการเมืองจำนวน 8 พรรค ได้แก่ พรรคก้าวไกล พรรคเพื่อไทย พรรคประชาชาติ ไทยสร้างไทย พรรคเสรีรวมไทย เพื่อไทยรวมพลัง พรรคเป็นธรรม พรรคพลังสังคมใหม่ ดังนั้น หากวิเคราะห์ดูเฉพาะนโยบายทางด้านเศรษฐกิจของทั้ง 8 พรรคการเมืองจากเอกสารที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจัดส่งให้กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขต 2 จังหวัดนครปฐม (ซึ่งเอกสารเผยแพร่ที่เป็นแบบเดียวกันทั่วประเทศ) และจากเว็บไซต์ของพรรคการเมือง (สำหรับบางพรรคการเมืองที่มีข้อมูลปรากฏ) เป็นดังนี้

- พรรคก้าวไกล : เด็กเล็กได้เดือนละ 1,200 บาท ผู้สูงอายุได้เดือนละ 3,000 บาท ปลดหนี้เกษตรกรสูงวัย และขึ้นค่าแรงขั้นต่ำทุกปี [15] ไม่เก็บภาษีมูลค่าเพิ่มผ้าอนามัยและแจ็กฟรีในโรงเรียน ค่าแรงขั้นต่ำวันละ 450 บาท บ้านตั้งตัว 350,000 บาทต่อหลังโดยรัฐช่วยผ่อนหรือเช่า ทำศพ 10,000 บาท เรียนฟรีอาหารฟรีและมีรถรับส่ง แจกคู่มือพัฒนาการเรียนรู้อายุสูงสุด 2,000 บาทต่อปี คู่มือเรียนเสริมทักษะ/เปลี่ยนอาชีพ 5,000 บาทต่อปี เพิ่มขนส่งสาธารณะ เพิ่มงบท้องถิ่น (จังหวัดละมากกว่า 250 ล้านบาทต่อปี เมืองละมากกว่า 100 ล้านบาทต่อปี ตำบลละ 20 ล้านบาทต่อปี) ให้ท้องถิ่นสามารถกู้เงินหรือออกพันธบัตร ท้องถิ่นจัดทำบริการสาธารณะได้ทั้งหมด เพิ่มค่าตอบแทนครูบรรจุใหม่ 20,000 บาทต่อเดือน งบพัฒนาคุณภาพอาชีวศึกษาแห่งละ 10 ล้านบาทต่อปี เปลี่ยน สปก. เป็นโฉนดอย่างเป็นธรรม เปลี่ยนระบบภาษีที่ดินลดความเหลื่อมล้ำ เกษตรกรสูงวัยจ่ายหนี้ ธกศ. เพียงครั้งเดียว ติดแผงโซลาร์เซลล์ฟรีให้ประชาชนขายไฟฟ้าให้รัฐได้ กระจายงบพัฒนาแหล่งน้ำให้ท้องถิ่น สุราก้าวหน้า ให้สินค้าเกษตรไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง พัฒนาตลาดเกษตรอินทรีย์ เลิกโรงไฟฟ้าถ่านหินทั้งหมดใน พ.ศ. 2578 กำจัดการเผาภาคเกษตรภายใน 3 ปี พร้อมงบประมาณ 3 ล้านบาทต่อตำบล ส่งเสริมแปรรูปฟางข้าวหรือซังข้าวโพดให้

เกษตรกรขายแทนเผา ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกลงร้อยละ 19.5 ในปีพ.ศ. 2573 เมื่อเทียบกับการปล่อยในปี 2561 สนับสนุนการปลูกข้าวที่ใช้น้ำน้อยเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก การพัฒนาระบบป้องกันก๊าซชีวภาพสำหรับฟาร์มปศุสัตว์ เพื่อแก้ปัญหาการปล่อยก๊าซเรือนกระจก กำหนดเขตการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในอุตสาหกรรมที่สำคัญ เปิดตลาดสำหรับการค้าขายแลกเปลี่ยนโควตาหรือเครดิตการปล่อยก๊าซเรือนกระจก สนับสนุนเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำสำหรับอุตสาหกรรมที่ลงทุนในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก รถเมลิไฟฟ้าทุกคันภายใน 7 ปี เพิ่มค่าบริการสำหรับห้างใหญ่และแหล่งกำเนิดขยะอาหารขนาดใหญ่ บังคับห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่และแหล่งกำเนิดขยะอาหารขนาดใหญ่ให้ แยกขยะ-เก็บข้อมูล-ทำบัญชีขยะ เปลี่ยนอาหารเหลือทิ้งเป็นเงิน (ลด 1 กิโล ได้ 1 บาท) ผ่านเทคโนโลยีชีวภาพ (เช่น การผลิตก๊าซชีวภาพ และปุ๋ยหมัก) แจกคูปองแลกอาหารอินทรีย์สำหรับครัวเรือน รัฐเช่าที่ดินของเกษตรกรในการปลูกไม้ยืนต้นและเพิ่มพื้นที่สีเขียวแลกเปลี่ยนกับหนี้คนปลูกต้นไม้รับรายได้เป็นรายเดือน 1,200 บาท/ไร่/เดือน เป็นเวลา 20 ปี สนับสนุนในปฏิบัติการและการวิจัยเทคโนโลยีลดโลกร้อน การประกันภัยพืชผลในพื้นที่รับน้ำ เก็บภาษีถุงพลาสติกเข้ากองทุนสิ่งแวดล้อม ยกเลิกการนำเข้าขยะจากต่างประเทศ รับเลี้ยงหมาแมวจร แคมป์ประกันสุขภาพสัตว์ ตรวจสอบสุขภาพประจำปี ฟรีทั้งค่าตรวจ-ค่าเดินทาง ตรวจสอบสุขภาพประจำปีและคัดกรองมะเร็ง 6 ชนิดฟรี สำหรับกลุ่มเสี่ยง เว้นแต่ฟรีถึงอายุ 18 ปี กองทุนดูแลผู้สูงอายุ-ผู้ป่วยติดเตียง งบประมาณเฉลี่ย 9,000 บาท/คน/เดือน เพิ่มรายได้รัฐจากโรงแยกก๊าซ ตั้งงบประมาณโครงสร้างหนี้ 1 หมื่นล้านบาทเพื่อแก้ปัญหาหนี้นอกระบบ ลดภาษีนิติบุคคลของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เหลือร้อยละ 0 ถึงร้อยละ 15 เปิดให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมหักค่าใช้จ่ายเหมาภาษีบุคคลได้เพิ่มเป็นร้อยละ 90 (จากเดิมร้อยละ 60) ช่วยวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมโดยให้ทุนตั้งตัว 2 แสนราย/ปี ทุนล้านตั้งตัว 2.5 หมื่นราย/ปี ไม่ต้องวางหลักประกัน เพิ่มจำนวนใบอนุญาตธนาคารเสมือนจริง (Virtual Bank) เป็น 10 ราย (จากเดิม 3 ราย) สนับสนุนให้เกิดเศรษฐกิจที่เกื้อหนุนการเกิดสุขภาพที่ดี (Wellness Economy) ผ่านการให้วีซ่า (Visa) ในระยะยาวกับชาวต่างประเทศ ยกระดับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ จัดสรรงบประมาณใหม่ เพื่อเพิ่มงบส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์จาก 500 ล้านบาท เป็นอย่างน้อย 5,000 ล้านบาท อาชีพให้บริการทางเพศถูกกฎหมาย คาสีโนถูกกฎหมาย ส่งเสริมการวิจัยด้านเทคโนโลยีพลังงานหมุนเวียนของอนาคต เช่น ไฮโดรเจน พลังงานลม พลังงานแสงอาทิตย์ เข็มข้น ส่งเสริมอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการปรับเปลี่ยนมาใช้พลังงานหมุนเวียน เช่น เทคโนโลยีการกักเก็บพลังงานหรือแบตเตอรี่ สร้างแรงจูงใจกับบริษัทเอกชนลงทุนเพื่อปรับปรุงเทคโนโลยีการผลิตที่ประหยัดพลังงาน และ/หรือลดการปล่อยคาร์บอน ผ่านการหักค่าใช้จ่ายได้ 1.5-2 เท่า เพื่อกระตุ้นให้เกิดธุรกิจบริการ ส่งเสริมเทคโนโลยีการลดคาร์บอน อุตสาหกรรมเซนเซอร์ และอุปกรณ์อัจฉริยะภายในประเทศ ส่งเสริมอุตสาหกรรมปลายน้ำอื่น ๆ เช่น อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิตชุดอุปกรณ์ สถานีชาร์จ รองรับอุตสาหกรรมรถ/รถเมลิไฟฟ้า/รถบรรทุกไฟฟ้า อุปกรณ์ติดตั้งเมืองอัจฉริยะด้านการประหยัดพลังงาน ออกกฎหมายเพื่อสร้างตลาดซื้อขายคาร์บอนเครดิตภาคบังคับ และเรียกเก็บภาษีสำหรับกลุ่มบริษัทที่ไม่สามารถลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ [17]

- พรรคเพื่อไทย : จ่ายเงิน 10,000 บาท ผ่านกระเป๋าเงินดิจิทัล ให้ประชาชนมีรายได้ขั้นต่ำ 20,000 บาทต่อเดือน และค่าแรง 600 บาทต่อวัน [15] พักหนี้เกษตรกร 3 ปีทั้งต้นทั้งดอกเบี้ยยทันที ส่งเสริมการปลูกพืชอาหารสัตว์ที่มีโปรตีนสูงและคาร์โบไฮเดรตสูง ในจำนวนที่มากขึ้น ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรเพื่อนำไปสู่การแปรรูปและการสกัดสารสำคัญ ส่งเสริมการเลี้ยงโค ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการเกษตรแม่นยำและปัญญาประดิษฐ์ เปลี่ยนเกษตรดั้งเดิมเป็นการเกษตรก้าวหน้า ปลดล็อกประมงพื้นบ้านขนาดเล็ก รถไฟฟ้า กทม. 20 บาทตลอดสาย เร่งการเชื่อมโยงรถไฟขนส่งสินค้าจากลาวเข้าสู่ท่าเรือแหลมฉบังและสนามบินสุวรรณภูมิ เชื่อมโยงโครงข่ายรถไฟความเร็วสูงทั่วประเทศ ผลิตวัคซีนป้องกันมะเร็งปากมดลูกฟรีให้เด็กหญิงอายุตั้งแต่ 9-11 ปีทุกคน กรุงเทพฯ มีโรงพยาบาลประจำเขตครบทุกเขต ค่าแรงขั้นต่ำ 600 บาทต่อวัน ภายใน พ.ศ. 2570 หากรายได้ของครัวเรือนได้รับการเติมให้ครบ 20,000 บาท/เดือน สร้างเขตธุรกิจใหม่ 4 แห่งเป็นพื้นที่นารอง ได้แก่ กรุงเทพฯ เชียงใหม่ ขอนแก่น และหาดใหญ่ สร้างแรงจูงใจทางภาษี ให้เกิดการลงทุนในธุรกิจสมัยใหม่ เช่น ดิจิทัล เทคโนโลยีชีวภาพ เทคโนโลยีการเกษตร และเทคโนโลยีการแพทย์ การสร้างเทศกาลไทยให้ไปถึงระดับโลก พัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางการขนส่งในภูมิภาค ยกระดับสนามบินนานาชาติ นโยบาย 1 ครอบครัว 1 ซอฟท์พาวเวอร์ จะยกระดับทักษะ

คนไทยให้เป็นแรงงานทักษะสูง 20 ล้านคน สร้างรายได้อย่างน้อย 200,000 บาทต่อปี สร้างงาน 20 ล้านตำแหน่ง ครีวไทยสู่
ครีวโลก ให้อุปกรณ์และเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำแก่ธุรกิจอาหารและร้านอาหารไทย ผลิตสื่อคสรุขุมชนจากสินค้าเกษตรไทย ผลิตสื่อ
ช่วงเวลาซื้อขายแอลกอฮอล์ ผลิตสื่อเวลาเปิดปิดธุรกิจกลางคืน จับคู่วิทยาลักษณ์สอนทำอาหารกับร้านอาหาร เพื่อให้นักเรียนได้
ฝึกงานช่วงเรียนแบบได้ค่าแรง และเมื่อเรียนจบจะสามารถทำงานกับร้านอาหารได้ทันที โดยร้านอาหารที่สนับสนุนการฝึกงาน
จะได้รับการลดหย่อนภาษี ลดภาษีมูลค่าเพิ่มกระดาศ 0% โครงการ 1 นักเรียน 1 แท็บเล็ต และ โครงการ 1 ครู 1 แท็บเล็ต มี
ศูนย์การเรียนรู้ให้ครบทุกจังหวัด เร่งรัดเพิ่มพื้นที่ชลประทานจาก 35 ล้านไร่ เป็น 50 ล้านไร่ หรือร้อยละ 40 ภายใน พ.ศ. 2570
ให้มีการออกโฉนดให้กับประชาชน 50 ล้านไร่ ที่ดินที่เป็นโฉนดจะถูกใช้เป็นพื้นที่สีเขียว เพื่อแก้ปัญหาโลกร้อน นำสู่สภาวะเป็น
กลางทางคาร์บอน และสร้างรายได้จากคาร์บอนเครดิต ปรับลดราคาพลังงาน น้ำมัน ไฟฟ้า ทันที สนับสนุนพลังงานสะอาด
และพลังงานทางเลือกเพื่อลดการพึ่งพิงพลังงานแบบดั้งเดิม [18]

- พรรคประชาชาติ : รัฐสวัสดิการตั้งแต่เกิดจนเสียชีวิต ตั้งแต่ตั้งครรภ์ถึง 7 ขวบได้ 4,500 บาทต่อเดือน อายุ 8-
15 ปี และผู้สูงอายุ ได้เงินเดือนละ 3,000 บาท เรียนฟรีถึงปริญญาตรี และลดค่าน้ำค่าไฟ [15]

- ไทยสร้างไทย : สวัสดิการเด็กเดือนละ 3,000 บาท ตั้งแต่อยู่ในครรภ์ เรียนฟรีถึงปริญญาตรี สร้างเศรษฐกิจบน
จุดแข็งด้านอาหาร ท่องเที่ยว สุขภาพ เป็นศูนย์กลางคมนาคมและโลจิสติกส์ ตั้งกองทุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
สตาร์ทอัพ วิสาหกิจชุมชน กองทุนเครดิตประชาชน 30 บาทรักษาทุกโรคพลัส บำนาญประชาชนเดือนละ 3,000 บาท [15] แก้
หนี้เสียที่เกิดจากโควิดโดยพักหนี้ 3 ปี/ฟรีดอกเบี้ย 2 ปี แก้ปัญหานั่นนอกระบบ โดยให้ประชาชนกู้ยืม 5,000-50,000 บาท/
ดอกเบี้ย ร้อยละ 1 ต่อเดือน กองทุนสร้างไทยมูลค่า 3 แสนล้านบาท แบ่งเป็น กองทุน SME กองทุนวิสาหกิจชุมชน กองทุน
ฟื้นฟูการท่องเที่ยว กองทุน Start Up กองทุน Venture Capital ปรับโครงสร้างค่าน้ำมัน/ค่าแก๊ส กำหนดเพดานค่าการกลั่น
ปรับโครงสร้างค่าไฟฟ้า ไม่เก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีรายได้ไม่เกิน 300,000 บาท/ต่อปีหรือรายได้ไม่เกิน 40,000/เดือน
สร้างรายได้จากการสร้างศูนย์กลางการดูแลสุขภาพ การย้ายฐานการผลิตจากปัญหาภูมิรัฐศาสตร์ และคาร์บอนเครดิต
ศูนย์กลางเศรษฐกิจดิจิทัล เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ศูนย์กลางจุดเชื่อมต่อการคมนาคมและการขนส่งของภูมิภาค [19]

- พรรคเสรีรวมไทย : เรียนฟรีถึงปริญญาตรี และยกเลิกหนี้ กยศ. บำนาญ 3,000 บาท น้ำมันไฟฟ้าราคาถูก และ
ทวงคืน ปตท. [15] พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ สร้างถนนชนบทให้เป็นมาตรฐาน เชื่อมต่อโครงข่ายคมนาคม
ปฏิรูปการขนส่งระบบรางให้ทันสมัยครอบคลุม เน้นถึงวินัยทางการคลัง สนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ขยาย
ฐานการเก็บภาษีให้ทั่วถึงและเป็นธรรม ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นของภาครัฐลง พัฒนาให้ไทยเป็นศูนย์กลางด้านสุขภาพของ
ภูมิภาค สนับสนุนการใช้พลังงานทางเลือก [20]

- เพื่อไทยพลัง : ให้กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรรับโอนหนี้และหลักทรัพย์ค้ำประกันจากเจ้าหนี้และให้
เกษตรกรผ่อนกับกองทุนฯ เรียนฟรีถึงระดับปริญญาตรี ส่งเสริมธุรกิจ SME และธุรกิจออนไลน์ ออกโฉนดที่ดินราชพัสดุที่หมด
ความเป็นป่าให้กับประชาชน ปฏิรูปการเกษตรโดยใช้นวัตกรรมนาโนเทคโนโลยี [15]

- พรรคเป็นธรรม : พัฒนาเศรษฐกิจชายแดน สร้างรัฐสวัสดิการทั่วหน้า เบี้ยพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก เรียนฟรีมี
เงินอุดหนุน ยกเลิกหนี้ กยศ. เพิ่มเบี้ยคนชราและคนพิการ เก็บภาษีอัตราก้าวหน้า ปฏิรูปที่ดิน เก็บภาษีทรัพย์สินและมรดก
ขนส่งสาธารณะราคาถูก, ค่าน้ำ-ค่าไฟ ฟรี 300 บาทแรก [15]

- พรรคพลังสังคมใหม่ : ให้เงินผู้มีรายได้น้อย 3,000 บาททุกเดือน ให้พ่อค้าแม่ค้ารายย่อยกู้ยืมเงินไม่เกิน 3 แสน
บาท แก้ไขปัญหานี้สินเชื่อชีกกองทุนฟื้นฟูและกลุ่มเกษตรกร เปลี่ยนที่ดิน ภทบ.5-6-11 และ สปก. 4-01 เป็นโฉนดที่ดินให้
เกษตรกร รักษาพยาบาลฟรีทุกโรค ล้างประวัติผู้ติดเครดิตบูโร [15]

จากข้อมูลนโยบายที่ใช้หาเสียงของพรรคการเมืองต่าง ๆ ที่กล่าวไปแล้วได้นำมาสู่การวิเคราะห์นโยบายเศรษฐกิจหลังการเลือกตั้ง พ.ศ. 2566 ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. นโยบายการหารายได้ที่หมายถึง การเก็บภาษี ทรัพย์สิน ค่าธรรมเนียมและค่าปรับพบว่าพรรคการเมืองที่มีการระบุนโยบายที่จะนำไปสู่การมีรายได้ของรัฐที่เพิ่มขึ้น คือ พรรคก้าวไกลมีนโยบายเปลี่ยนระบบภาษีที่ดินลดความเหลื่อมล้ำพรรคเสรีรวมไทยเรื่องขยายฐานการเก็บภาษีให้ทั่วถึง และพรรคเป็นธรรมที่จะเก็บภาษีในอัตราก้าวหน้าและเก็บภาษีทรัพย์สินและมรดก พรรคก้าวไกลมีนโยบายเปลี่ยนระบบภาษีที่ดินลดความเหลื่อมล้ำ พรรคอื่นที่เหลือไม่มีกรกล่าวถึงเรื่องนี้ ขณะที่พรรคก้าวไกลมีนโยบายที่อาจส่งผลกระทบต่อรายได้ของรัฐ คือ การลดภาษีนิติบุคคลของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

2. นโยบายที่นำไปสู่การใช้จ่ายภาครัฐที่หมายถึงการใช้งบประมาณในรูปแบบต่าง ซึ่งหากแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ รายจ่ายที่เพิ่มทุนประสิทธิภาพในการผลิตโดยตรง (productive expenditure) ที่การใช้จ่ายของภาครัฐประเภทนี้จะช่วยให้ประเทศมีความสามารถในการผลิตที่เพิ่มขึ้นในอนาคตและเศรษฐกิจของประเทศมีการเจริญเติบโต เช่น การลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาการศึกษา เป็นต้น พบว่า ในกรณีของการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน มีการระบุถึงกระจายงบประมาณแหล่งน้ำให้ท้องถิ่นและเพิ่มขนส่งสาธารณะ (ก้าวไกล) การพัฒนาระบบชลประทาน (เพื่อไทย) การสร้างไทยให้เป็นศูนย์กลางการขนส่งในภูมิภาค (เพื่อไทย ไทยสร้างไทย) การพัฒนาถนนให้ได้มาตรฐานและปฏิรูปการขนส่งระบบราง (เสรีรวมไทย) แต่ส่วนใหญ่มีอยู่ในรูปแบบของการพัฒนาระบบการศึกษา เช่น ให้เรียนฟรีถึงระดับปริญญา (ก้าวไกล ประชาชาติ ไทยสร้างไทย เสรีรวมไทย เป็นธรรม) รวมถึงส่งเสริมการพัฒนาดนเองผ่านการอบรมเพิ่มเติม (ก้าวไกล) แจกอุปกรณ์การศึกษา (เพื่อไทย) และเมื่อพิจารณาในกรณีรายจ่ายที่ไม่ได้เพิ่มทุนประสิทธิภาพในการผลิตโดยตรง (unproductive expenditure) จะพบว่าทุกพรรคการเมืองมีนโยบายที่อยู่ในลักษณะดังกล่าว เช่น นโยบายการแจก การให้ การยกหนี้ให้ ใช้น้ำ-ไฟฟ้าฟรี แวนตาฟรี ดูแลผู้สูงอายุ ช่วยค่าทำศพ เป็นต้น

3. นโยบายการค้าและการท่องเที่ยวและส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พบว่า พรรคก้าวไกลและพรรคเพื่อไทยให้ความสำคัญกับการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น สุราก้าวหน้า ให้สินค้าเกษตรไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง ลดภาษีนิติบุคคลของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และการให้กู้ยืม (ก้าวไกล) สุราชุมชน (เพื่อไทย) ตั้งกองทุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กองทุน Start Up (ไทยสร้างไทย) ส่งเสริมธุรกิจ SME และธุรกิจออนไลน์ (เพื่อไทยพลัง)

4. นโยบายการใช้ทรัพยากรของรัฐที่เป็นของสาธารณะ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นการนำเอาทรัพยากรของรัฐที่เป็นสาธารณะมาจัดสรรให้กับประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เปลี่ยน สปก. เป็นโฉนด (ก้าวไกล พลังสังคมใหม่) ออกโฉนดให้กับประชาชน 50 ล้านไร่ (เพื่อไทย) ออกโฉนดที่ดินราชพัสดุให้กับประชาชน (เพื่อไทยพลัง) ปฏิรูปที่ดิน (เป็นธรรม) ซึ่งอาจไม่ได้แก้ปัญหาเศรษฐกิจในระยะยาวเพราะในอดีตที่ผ่านมานโยบายลักษณะนี้นำไปสู่การครอบครองที่ดินของนายทุนในท้ายที่สุด

5. นโยบายเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว พบว่า นโยบายในส่วนนี้มีความน่าสนใจมากเพราะพรรคการเมืองหลายพรรคให้ความสำคัญกับเรื่องนี้มาก ได้แก่ ตัดแผงโซลาร์เซลล์ฟรี พัฒนาลาดเกษตรอินทรีย์ เล็กโรงไฟฟ้าถ่านหิน กำจัดการเผาภาคเกษตร สนับสนุนการปลูกข้าวที่ใช้น้ำน้อย เปิดตลาดสำหรับการค้าขายแลกเปลี่ยนโคเวต้าหรือเครดิตการปล่อยก๊าซเรือนกระจก รถไฟฟ้า เปลี่ยนอาหารเหลือทิ้งเป็นเงิน ปลูกไม้ยืนต้นและเพิ่มพื้นที่สีเขียว แลกเปลี่ยนกับหนี้ คนปลูกต้นไม้รับรายได้เป็นรายเดือน เก็บภาษีถุงพลาสติก ส่งเสริมการวิจัยด้านเทคโนโลยีพลังงานหมุนเวียน (ก้าวไกล) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพร ใช้เทคโนโลยีการเกษตรแม่นยำ การเกษตรก้าวหน้า สร้างแรงจูงใจทางภาษีให้เกิดการลงทุนในเทคโนโลยีชีวภาพ เทคโนโลยีการเกษตร (เพื่อไทย) คาร์บอนเครดิต (ไทยสร้างไทย)

6. นโยบายเกี่ยวกับหนี้สิน พบว่า พรรคการเมืองจำนวนหนึ่งมีนโยบายแก้ปัญหาหนี้ในระบบ (ไทยสร้างไทย) ยกเลิกหนี้ กยศ. (เสรีรวมไทย) รับโอนหนี้เกษตรกร (เพื่อไทยพลัง) ล้างประวัติผู้ที่ติดเครดิตบูโร (พลังสังคมใหม่) แต่เมื่อพิจารณาในเรื่องหนี้สาธารณะพบว่าไม่มีพรรคใดเลยกล่าวถึงในเรื่องนี้

7. นโยบายการปรับขึ้นค่าจ้างแรงงาน พบว่า มีการระบุชัดเจนถึงการปรับเพิ่มค่าแรงขั้นต่ำ (ก้าวไกล เพื่อไทย)

3.2 ปัจจัยทางเศรษฐกิจไทย

3.2.1 ปัจจัยทางการคลัง : นโยบายการคลัง (fiscal policy) ถือเป็นหัวใจสำคัญที่จะกำหนดสถานการณ์ทางเศรษฐกิจของรัฐว่าจะสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจได้มากน้อยเพียงใด เพราะการใช้จ่ายของรัฐหรือที่เรียกว่ารายจ่ายสาธารณะ (public expenditure) เป็นเครื่องมือสำคัญในการกระตุ้นเศรษฐกิจ แต่หากรัฐบาลใช้จ่ายมากเกินไป อาจนำไปสู่ปัญหาเงินเฟ้อหรือปัญหาหนี้สาธารณะได้ ดังนั้นการพิจารณาเกี่ยวกับการดำเนินนโยบายทางการคลังอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ โดยที่ผ่านมามาตราการคลังของไทยพบว่างบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 นี้ ให้ตั้งไว้จำนวน 3,185,000,000,000 บาท มากกว่าปีงบประมาณ 2565 ที่ตั้งวงเงินงบประมาณไว้ 3,100,000,000,000 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 2.74 โดยหากพิจารณาแยกงบประมาณด้านต่าง ๆ พบว่าเป็นรายจ่ายประจำ จำนวน 2,396,942.2 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 75.26 รายจ่ายเพื่อการลงทุนจำนวน 695,077.4 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 21.82 รายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้ จำนวน 100,000 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.14 [21] ขณะที่การจัดเก็บรายได้ในปีเดียวกันของประเทศไทยอยู่ที่ 2,400,000,000,000 บาท รายรับจากการกักอยู่ที่ 652,553,000,000 บาท [22] และสถานการณ์ของหนี้สาธารณะคงค้างในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2566 อยู่ที่ 9,475,655,310,000 บาท [23]

3.2.2 ปัจจัยด้านการส่งออกและการท่องเที่ยว : การส่งออกและการท่องเที่ยวถือเป็นประเด็นทางเศรษฐกิจที่สำคัญ โดยข้อมูลภาพรวมทางเศรษฐกิจในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2566 พบว่า การส่งออกของไทยมีมูลค่า 27,654.4 ล้านเหรียญสหรัฐ หรือ 942,939 ล้านบาท ลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของ พ.ศ. 2565 ที่ร้อยละ 4.2 ตัวเลขการนำเข้าสินค้าอยู่ที่ 24,935.5 ล้านเหรียญสหรัฐ ดังนั้นดุลการค้ายังอยู่ในลักษณะที่เกินดุล โดยปัจจัยที่หนุนการส่งออก คือ ความต้องการสินค้าเกษตรและอาหาร การฟื้นตัวของบริการโภคของจีน และความต้องการสินค้าที่ใช้สำหรับช่วงฤดูร้อน และปัจจัยกดดันการส่งออก คือ ภาคการผลิตของโลกมีแนวโน้มชะลอตัวและสินค้าบางชนิดมีการสั่งซื้อที่ลดลง [24] ขณะที่ข้อมูลการท่องเที่ยวพบว่ามียกนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้าประเทศไทยในช่วง 3 เดือนแรกของ พ.ศ. 2566 อยู่ที่ 6,465,737 คน แบ่งเป็นเดือนมกราคม มีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ 2,144,948 คน เดือนกุมภาพันธ์ 2,113,550 คน และเดือนมีนาคม 2,207,239 คน สร้างรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติสะสม 256,194 ล้านบาท โดยจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาไทย สูงสุด 5 อันดับแรก ในช่วง 3 เดือนแรก ได้แก่ มาเลเซีย รัสเซีย จีน เกาหลีใต้ และ อินเดีย [25] และคาดการณ์ว่านักท่องเที่ยวในปี พ.ศ. 2566 จะเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมากถึงไม่ต่ำกว่า 20 ล้านคน สร้างรายได้ประมาณ 2.38 ล้านล้านบาท [26]

4. รัฐบาลภายหลังการเลือกตั้ง พ.ศ. 2566 จะดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจอย่างไร

4.1 นโยบายการเงิน : การดำเนินนโยบายการเงิน (monetary policy) ถือว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจในระดับมหภาค (macroeconomic stability) โดยทั่วไปหน่วยงานที่มีบทบาทกำหนดนโยบายการเงิน คือ ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยมีเป้าหมายพื้นฐาน คือ การพยายามสร้างเสถียรภาพทางของราคา (price stability) หรือการจัดการกับเงินเฟ้อให้อยู่ในระดับที่สอดคล้องกับเศรษฐกิจ ผ่านโดยใช้นโยบายการเงินจัดการกับปัญหาเงินเฟ้อที่มาจากความต้องการ (demand-pull inflation) สินค้าและบริการที่เพิ่มขึ้นจากการใช้นโยบายอัตราดอกเบี้ยต่ำที่เกิดขึ้นก่อนหน้านี้ อย่างไรก็ตาม รวมถึงการใช้นโยบายมาตรการผ่อนคลายเชิงปริมาณ (quantitative easing) ของธนาคารกลางสหรัฐอเมริกาที่ผ่านมาที่เป็นส่วนหนึ่งของสาเหตุของปัญหาเงินเฟ้อที่เกิดขึ้นในสหรัฐอเมริกา รวมถึงประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก รวมถึงเงินเฟ้อจากต้นทุนสินค้าที่เพิ่มขึ้น (cost-push inflation) เช่นปัจจุบันที่ราคาสินค้าและบริการปรับตัวสูงขึ้นอย่างมากอันเป็นผลจากต้นทุนที่เพิ่มขึ้นทั้งจากการปรับตัวของราคาน้ำมันจากผลกระทบของความขัดแย้งของรัสเซียและยูเครนทำสงครามกัน รวมถึงมาตรการตอบโต้ทางเศรษฐกิจของนานาประเทศต่อรัสเซีย

ความเป็นไปได้ของนโยบายทางการเงินของไทยหลังการเลือกตั้ง พ.ศ. 2566 คือ โดยธนาคารกลางจะออกนโยบายปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยและนโยบายดังกล่าวจะไปลดการใช้จ่ายของประชาชน ลดการใช้จ่ายเพื่อการลงทุนของภาครัฐกิจ และ

จะนำไปสู่การปรับตัวลดลงของอัตราเงินเฟ้อโดยลดอุปสงค์มวลรวม และนโยบายนี้จะดำเนินไปจนกว่าจะทำให้อัตราเงินเฟ้อลดลงตามเป้าหมายของธนาคารแห่งประเทศไทย แต่การปรับขึ้นของอัตราดอกเบี้ยของธนาคารแห่งประเทศไทยอาจจะกระทบต่อเศรษฐกิจในภาพรวมไม่มากนักเนื่องจากระดับของการเติบโตทางเศรษฐกิจได้รับการชดเชยจากผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นใน พ.ศ. 2566 โดยในการประชุมของคณะกรรมการนโยบายการเงินในปลายเดือนมีนาคม พ.ศ. 2566 ได้ปรับอัตราดอกเบี้ยนโยบายมาอยู่ที่ร้อยละ 1.75 ขณะที่อัตราเงินเฟ้อทั่วไปในช่วงกลาง พ.ศ. 2566 อยู่ที่ร้อยละ 2.9 และใน พ.ศ. 2567 อยู่ที่ร้อยละ 2.4 [22] แต่อัตราเงินเฟ้อเป้าหมายที่กำหนดไว้คืออยู่ที่ร้อยละ 1-3 ดังนั้นจึงมีความเป็นไปได้จากทั้งอัตราเงินเฟ้อของไทย สถานการณ์ทางการเงินระหว่างประเทศที่ยังคงขึ้นอัตราดอกเบี้ยต่อผู้เงินเฟ้อของต่างประเทศ ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงยังมีความเป็นไปได้ว่าจะปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยต่อไป และการดำเนินนโยบายการเงินแบบเข้มงวดเพื่อตั้งรับกับความผันผวนที่อาจเกิดขึ้นจากปัญหาสถาบันการเงิน และการรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนไม่ให้แข็งค่าจนกระทบต่อการส่งออก

4.2 นโยบายการคลัง : นโยบายการคลังเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการหารายได้และการใช้จ่ายของภาครัฐ และการก่อหนี้สาธารณะและเป็นเครื่องมือทางเศรษฐกิจที่สำคัญที่จะสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยในรอบหลายปีที่ผ่านมา รัฐบาลไทยใช้นโยบายทางการคลังแบบขาดดุล คือ กำหนดให้รายจ่ายสาธารณะสูงกว่ารายได้รัฐบาล และก่อหนี้สาธารณะที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ด้วยความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจระหว่างเศรษฐกิจไทยกับเศรษฐกิจโลกอย่างใกล้ชิด และเศรษฐกิจโลกที่เติบโตในระดับต่ำ ซึ่งทำให้มีความเป็นไปได้ว่ารายจ่ายสาธารณะของรัฐบาลไทยช่วงหลังการเลือกตั้ง พ.ศ. 2566 ย่อมที่จะเพิ่มสูงขึ้นเพื่อแก้ปัญหาและกระตุ้นเศรษฐกิจไม่ว่าพรรคการเมืองใดจะเป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาล และรัฐบาลใหม่จะเพิ่มการก่อหนี้สาธารณะต่อไป เพราะรายได้ภาครัฐยังใกล้เคียงกับที่ผ่านมาเพราะสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการจัดเก็บรายได้ยังไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก และเมื่อพิจารณาไปยังนโยบายเศรษฐกิจที่แต่ละพรรคการเมืองระบุไว้ในการทำเสียงเลือกตั้ง พ.ศ. 2566 พบประเด็นที่น่าสนใจ คือ พรรคการเมืองส่วนใหญ่ยังไม่การระบุอย่างชัดเจนในเรื่องการหารายได้ แต่ในเรื่องของรายจ่ายสาธารณะค่อนข้างชัดเจนว่าพรรคการเมืองส่วนใหญ่ที่เสนอนโยบายทางเศรษฐกิจหากนำไปปฏิบัติจะสร้างการเพิ่มขึ้นของระดับรายจ่ายสาธารณะ ดังนั้น จากข้อมูลจึงสรุปได้ว่านโยบายทางการคลังในอนาคตจะเป็นไปในลักษณะของการขาดดุลงบประมาณต่อไปและอาจจะเพิ่มมากขึ้นและหนี้สาธารณะก็จะเพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน ซึ่งการขาดดุลการคลังและหนี้สาธารณะจะลดลงหรือไม่จะขึ้นอยู่กับปัจจัยของการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่ผูกพันอยู่กับเศรษฐกิจโลกทั้งของสหรัฐอเมริกา ยุโรป และจีนค่อนข้างสูง ไม่ว่าจะเป็นการส่งออกและการท่องเที่ยวแต่ปัจจัยดังกล่าวยังมีความไม่แน่นอน การส่งเสริมเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียวจะนำมาซึ่งการเติบโตทางเศรษฐกิจในระยะยาว แต่ในระยะสั้นนโยบายการปรับขึ้นค่าจ้างแรงงานอาจส่งผลกระทบต่อเติบโตทางเศรษฐกิจได้ท่ามกลางสภาวะการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก

5. สรุป

เศรษฐกิจไทยเป็นเศรษฐกิจที่มีความเกี่ยวข้องกับสถานการณ์เศรษฐกิจโลกค่อนข้างมากทั้งในส่วนของ การเติบโตทางเศรษฐกิจและการมีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจจากสถานการณ์นโยบายการขึ้นอัตราดอกเบี้ยของสหรัฐอเมริกาที่ยังอยู่ในระดับที่สูงกว่าอัตราเงินเฟ้อเป้าหมายทำให้ธนาคารกลางสหรัฐอเมริกาจะยังคงใช้นโยบายปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยต่อไปทำให้สถานการณ์เศรษฐกิจโลกจะอยู่ในสภาวะชะลอตัว ปัญหาสถาบันทางการเงินของสหรัฐอเมริกาและยุโรปที่นำไปสู่การมีนโยบายการเงินที่เข้มงวดซึ่งไม่เป็นผลดีต่อเศรษฐกิจ เศรษฐกิจของจีนที่ยังไม่แน่นอนที่ทำให้ ความขัดแย้งระหว่างรัสเซียกับยูเครนที่จะทำให้ระดับการเติบโตของเศรษฐกิจโลกจะชะลอตัวต่อไป ดังนั้น จากปัจจัยภายนอกจะทำให้นโยบายเศรษฐกิจหลังเลือกตั้งเป็นนโยบายการเงินแบบเข้มงวด การปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ย และการรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนไม่ให้ค่าเงินบาทแข็งค่ามากเกินไป และการมีนโยบายการคลังแบบขาดดุลเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจจากปัญหาเศรษฐกิจโลก ชะลอตัว และเมื่อพิจารณาปัจจัยภายใน คือ นโยบายของที่พรรคการเมืองของพรรคที่ร่วมกันจัดตั้งรัฐบาลที่ใช้ในการทำเสียงเลือกตั้งพบว่ายังไม่มี

ชัดเจนเรื่องการหารายได้ภาครัฐเพิ่มขึ้น แต่รายจ่ายสาธารณะจะเพิ่มขึ้นอย่างแน่นอนจากนโยบายหาเสียง แต่รัฐบาลหลังเลือกตั้งจะให้ความสำคัญกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมรวมถึงเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว

6. กิตติกรรมประกาศ

ผู้เขียนบทความขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมและคณาจารย์สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ทุกท่านที่ช่วยสนับสนุนการทำงานของสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์จนทำให้ผู้เขียนบทความมีเวลาทำงานให้เสร็จสิ้นลงได้

7. เอกสารอ้างอิง

- [1] The Standard. (2022, June 23). *Powell is confident that the US economy is strong and capable of supporting rising interest rates, but he also acknowledges the risk of facing a recession.* <https://thestandard.co/jerome-powell-confident-strong-usa-economy/>. (In Thai)
- [2] Kasikorn Research Center. (2022, December 15). *During the FOMC meeting held on December 13-14, 2022, the Federal Reserve resolved to raise interest rates at a slower pace than expected, opting for a 0.50% increase.* <https://www.kasikornresearch.com/th/analysis/k-social-media/Pages/FOMC-dec-FB-15-12-2022.aspx>. (In Thai)
- [3] Kasikorn Research Center. (2023, March 23). *The Fed raised interest rates by 0.25%, as expected, signaling the end of the hiking cycle.* <https://www.kasikornasset.com/th/market-update/Pages/03-hot-topic-fed-hikes-interest-rate0.25-point-to-curb-inflation-despite-banking-turmoil-mar23.aspx>. (In Thai)
- [4] VOAThai. (2023, February 2). *The Fed raised interest rates by 0.25%, signaling its commitment to ongoing inflation control.* <https://www.voathai.com/a/fed-opts-for-small-rate-hike-still-expects-to-deliver-ongoing-increases-/6943672.html>. (In Thai)
- [5] Prachachat.net. (2023, April 13). *In March 2023, US inflation experienced a rise, with house prices driving core inflation higher than headline inflation.* <https://www.prachachat.net/world-news/news-1262827>. (In Thai)
- [6] Kaohoon.com. (2023, April 15). *The collapse of Domino Bank "USA-Europe" has sent shockwaves throughout the global economy, impacting various regions worldwide.* https://www.kaohoon.com/news/600207?fbclid=IwAR0BsNwFXGZVxneZzLK9IHx_38ol2mlyhMvqmXljcvHQOyia0EgEc8uJ0-U. (In Thai)
- [7] Workpointtoday. (2023, March 20). *In a historic deal, UBS has agreed to purchase Credit Suisse, effectively resolving the bankruptcy situation and resulting in a deal worth over \$3.3 billion.* <https://workpointtoday.com/ubs-buy-credit-suisse-in-3-billion-deal-to-end-crisis/>. (In Thai)
- [8] Thaipublica. (2022, December 31). *How big is the GDP of the world in 2021?* <https://thaipublica.org/2021/12/global-gross-domestic-product-in-2021/>. (In Thai)
- [9] Infoquest. (2023, March 5). *China set its 2023 GDP growth target of about 5% at the National People's Congress today.* <https://www.ryt9.com/s/iq29/3403678>. (In Thai)
- [10] Kasikorn Research Center. (2023, April 19). *The Chinese economy grew by 4.5% in the first quarter of 2023, which was higher than expected following the end of COVID-19 control measures.*

- <https://www.kasikornasset.com/th/market-update/Pages/04-hot-topic-china-economy-gdp-grew-by-4-5-in-quarter1-boosted-by-consumption-apr23.aspx>. (In Thai)
- [11] Department of International Trade Promotion. (2023, February 6). *China International Trade 2022 and Outlook 2023*. https://oldweb.ditp.go.th/contents_attach/964976/964976.pdf. (In Thai)
- [12] BBC Thai. (2565, October 3). *Russia and Ukraine: How have international sanctions been imposed on Russia?*. BBC Thai. <https://www.bbc.com/thai/international-63110570>. (In Thai)
- [13] Infoquest. (2023, April 11). *The International Monetary Fund (IMF) has revised down its global economic forecast for this year to 2.8%, citing policies implemented to curb inflation and the ongoing conflict in Ukraine*. <https://www.infoquest.co.th/news/2023-2aae16a48b7fe56522e7457f14ceadd0>. (In Thai)
- [14] Fiscal Policy Office. (2023, April 25). *Thai economic projections as of April 2023*. <https://www.fpo.go.th/main/Economic-report/Thailand-Economic-Projections/17852.aspx>. (In Thai)
- [15] Office of the Election Commission of Thailand. (2023). *Election of Members of the House of Representatives Nakhon Pathom Province constituency 2*. No place. (In Thai)
- [16] Office of the Election Commission of Thailand. (2023). *official election results*. <https://official.ectreport.com/overview>. (In Thai)
- [17] Move Forward Party. (2023). *300 Policies to change Thailand*. <https://election66.moveforwardparty.org/policy>. (In Thai)
- [18] Pheu Thai Party. (2023). *Policies*. <https://ptp.or.th/>. (In Thai)
- [19] Thaisangthai.org. (2023). *The policy of the Thaisangthai Party*. <https://thaisangthai.org/party-policies>. (In Thai)
- [20] Thai Liberal Party. (2023). *The policy of the Thai Liberal Party*. https://sereerumthai.or.th/?page_id=232. (In Thai)
- [21] The Bureau Of The Budget. (2022, September 25). *Analytical Memo Summarizing the Draft Budget Expenditure Bill for the Fiscal Year 2023*. <http://dmsic.moph.go.th/index/detail/9073>. (In Thai)
- [22] Thai government. (2022, September 22). *The government collected revenue in 2022 higher than the target of 1.51 billion, borrowing less than 47.4 billion*. <https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/61868>. (In Thai)
- [23] Public Debt Management Office (2023, April 20). *Information on public debt outstanding*. <https://www.pdmo.go.th/th/public-debt/debt-outstanding>. (In Thai)
- [24] Trade policy and strategy office. (2023, April 19). *Thailand's international trade situation for March 2023*. <http://www.tpsoc.moc.go.th/th/node/12413>. (In Thai)
- [25] National News Bureau of Thailand. (2023, April 6). *The Tourism Authority of Thailand reported a significant increase in the number of foreign tourists traveling to Thailand in the first quarter of 2023, with over 6.5 million people visiting the country*. <https://thainews.prd.go.th/th/news/detail/TCATG230406132620675>. (In Thai)

- [26] Thai government. (2023, January 9). *The government has set tourism targets for the year 2023, aiming to generate revenue of 2.38 trillion baht*. <https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/63530>. (In Thai)
- [27] Bank of Thailand. (2023, March 29). *Results of the Monetary Policy Committee Meeting No. 2/2023*. <https://www.bot.or.th/Thai/PressandSpeeches/Press/2023/Pages/n1666.aspx>. (In Thai)